

Izdevums Nr. 171 | 2025. gada NOVEMBRIS

Pienava Wind — Latvijas tīras enerģijas klēts

**Šogad saules enerģija
palielina savas līderpozīcijas**

**Cenu ietekmējošie faktori:
samazinās saules ģenerācija,
pieaug vēja izstrāde**

**Elektroauto uzlāde
bez raizēm: ceļvedis publiskajā uzlādē**

***Elektrum Drive*
jaunumi 2025. gada rudenī**

Pienava Wind — Latvijas tīras enerģijas klēts

5. novembrī ir ielikts pamatakmens lielākajam vēja parkam Latvijā — *Pienava Wind*. Vēja parks atrodas Tukuma novadā, tajā būs 21 turbīna ar kopējo jaudu 147 MW. Ja Zemgales lauki sniedz trešdaļu graudu Latvijai un tā ir mūsu labības klēts, tad *Pienava Wind* vēja parks būs būtisks devums Latvijas enerģētikai un kopā ar *Laflora Energy* veido Zemgali arī par mūsu enerģijas klēti.

5. novembrī svinīgi ielikts pamatakmens vēja parkam *Pienava Wind* — vienam no nozīmīgākajiem atjaunīgās enerģijas projektiem Latvijā. Vēja parks atrodas Zemgalē, Tukuma novadā, un tajā paredzēts uzstādīt 21 *Nordex* vēja turbīnu ar

kopējo jaudu 147 megavati (MW). Projekta attīstību uzsāka Zviedrijas kompānijas *Eolus* un tās pārstāvniecība Latvijā, un pēc iegādes to līdz pilnīgai būvniecības darbu pabeigšanai turpina AS “Latvenergo”.

Zemgales lauki izsenis ir bijuši Latvijas labības klēts — trešdaļa valsts graudu tiek izaudzēta tieši šajā reģionā. Tagad Zemgale kļūst arī par enerģijas klēti, kuras laukos līdzās graudiem augs arī tīra vietējā enerģija. *Pienava Wind* un *Laflora Energy* vēja parki veido jaunu posmu Latvijas enerģētikas attīstībā — līdzsvarojot ražošanas portfeli un stiprinot valsts enerģētisko drošību.

Abi parki arī ievērojami stimulē vietējo ekonomiku gan tieši, gan netieši veidā, tostarp arī ilgtermiņā, jo papildus lētai un zaļai enerģijai vēja parks dos pozitīvu ieguvumu arī Tukuma un Dobeles pašvaldībām un tuvumā esošajiem iedzīvotājiem, veicot ikgadēju maksājumu vairāk nekā 350 000 eiro apmērā. Tā kā *Pienava Wind* tiek būvēta uz lauksaimnieku īpašumā esošas zemes, tajā arī turpmāk augs labība, apvienojot parka infrastruktūru ar graudkopību jaunā veidā.

Paredzēts, ka *Pienava Wind* vēja enerģijas ražošana tiks uzsākta jau 2027. gada pirmajā pusgadā, nodrošinot būtisku devumu

Latvijas energoneatkarībai un virzībai uz zaļāku nākotni. *Pienava Wind* kopējās plānotās būvniecības investīcijas sasniedz aptuveni 215 miljonus eiro.

Šis ir nozīmīgs solis *Latvenergo* koncerna stratēģijas izpildē — 2027. gada sākumā uzņēmuma pārvaldībā būs jau aptuveni 1150 MW atjaunīgo energoresursu (AER) jaudas Baltijas reģionā. Tas ļaus veidot diversificētu, ģeogrāfiski sabalansētu AER portfeli, kas stiprina Latvijas un reģiona enerģētisko drošību un konkurētspēju. ●

Mārtiņš Čakste, AS “Latvenergo” valdes priekšsēdētājs: “Mēs esam lepnī, ka *Latvenergo* turpina audzēt Latvijas spēku — gan burtiski, gan simboliski. Tur, kur Zemgale audzē graudus, mēs audzējam enerģiju. Kopā tie ir divi balsti mūsu valstij, neatkarībai un drošībai. Ja turpina līdzībās, tad šis ir sējas gads, kurā top *Pienava Wind*, *Laflora Energy*, Aizputes saules parks, projekti Lietuvā, — ražu no tiem visu labumam gūsim jau tuvākajos gados, un esmu pārliecināts, ka tā spēš pārvarēt tās nezaļās, ko šēj neticība un vēlme pretdarboties valsts izaugsmei, konkurētspējai un sabiedrības labklājībai.”

Pērs Vitalisons (*Per Witalisson*) *Eolus* izpilddirektors: “Pienavas vēja parka projekts aizsākās jau 2013. gadā, kad noslēdzām pirmos līgumus ar zemju īpašniekiem. Kopš tā laika esam mērķtiecīgi virzījušies uz mērķi, un šodien ar gandarījumu redzam pirmos turbinu pamatus. Kā projekta vadītāji mēs turpinām darbu projekta attīstībā, lai vēja parks tiktu uzbūvēts noteiktajā termiņā un kļūtu par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas atjaunīgās enerģijas attīstībā. Paredzams, ka parks ik gadu saražos aptuveni 500 GWh elektroenerģijas, nodrošinot enerģiju tūkstošiem māsaimniecību. Paldies visiem mūsu sadarbības partneriem — zemju īpašniekiem, Tukuma un Dobeles pašvaldībām, Klimata un enerģētikas ministrijai, vietējai kopienai un citiem sadarbības partneriem par atbalstu un sadarbību!”

Att. Pienavas vēja parka celtniecība

08.09.25

21.10.25

Šogad saules enerģija palielina savas līderpozīcijas

Rodika Prohorova, AS "Latvenergo" Portfeļa vadības daļas vadītāja

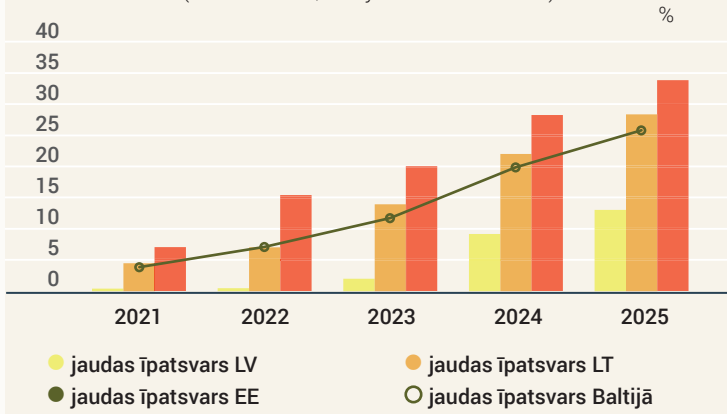
Saules enerģijas ražošanai ir sezonālais faktors, kas ietekmēja elektroenerģijas cenas Latvijā. Jo vairāk jaudu, jo ietekme ir lielāka — šogad vasarā bija periodi, kad ar sauli tika saražota 1/3 no patēriņa. Un ne tikai pie mums — pirmo reizi saules enerģija kļuva par lielāko elektroenerģijas avotu Eiropas Savienībā. Kāda ir tās loma uz AER skatuves?

Saules enerģijas izstrāde ir izteikti sezonāla, un tās intensitāte visvairāk pieaug pavasara beigās un vasaras mēnešos, kad ir vislabvēlīgākie apstākļi elektroenerģijas ražošanai. Iestājoties rudenim, dienas kļūst īsākas un mākoņainākas, tādēļ samazinās arī izstrādes apjomi. Eiropā aktīvā saules enerģijas sezona parasti ilgst no aprīļa līdz septembrim.

Baltijas reģionā, ņemot vērā ģeogrāfisko novietojumu, šī sezona sakrīt ar Eiropas kopējo tendenci, taču īpaši augsta ražošana tiek novērota maijā, jūnijā un jūlijā — laikā, kad dienas ir visgarākās un saules radiācija visintensīvākā. Šie mēneši veido saules enerģijas ražošanas pīķi, nodrošinot atjaunīgo energoresursu (AER) lielāku apjomu kopējā elektroenerģijas bilancē.

Pēdējo gadu laikā Baltijas valstīs strauji pieaugusi saules elektrostaciju uzstādītā jauda — no 4 % kopējā uzstādītā jaudas īpatsvara 2021. gadā līdz jau 26 % 2025. gadā, kas iezīmē būtisku izrāvienu atjaunīgās enerģijas attīstībā. Saules elektrostaciju jaudu pieauguma temps Baltijas valstīs pēdējos piecos gados bijis atšķirīgs, tomēr 2025. gadā vislielākais SES īpatsvars sasniegts Igaunijā — 34 % (1174 MW) no kopējās valstī uzstādītās jaudas. Lietuvā tas veido 28 % (1718 MW), bet Latvijā — 13 % (450 MW). Turklāt Lietuvā ir vislielākais uzstādītās jaudas apjoms Baltijā. Lai arī Latvijā SES īpatsvars un uzstādītā jauda ir būtiski zemāka, salīdzinot ar kaimiņvalstīm, tomēr pēdējā gada laikā Latvijā novērots visstraujākais pieauguma temps, kas liecina par pozitīvu attīstības virzienu, tomēr nepietiekami ātru.

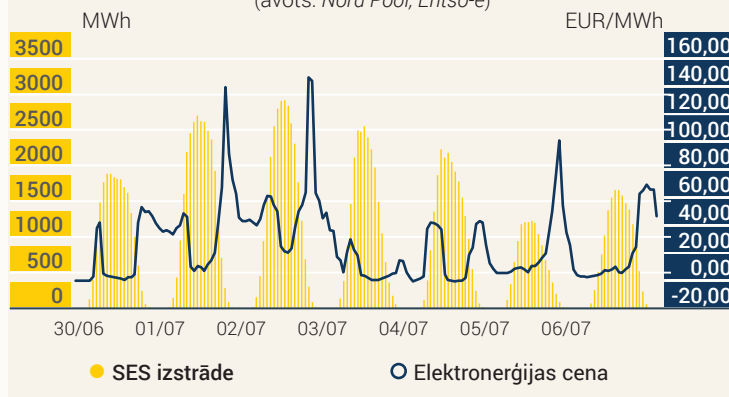
1. att. SES uzstādītā jaudu īpatsvars Baltijā
(avots: Entso-e, Latvijas oficiālā statistika)

Latvijā izbūvē jaunas SES jaudas, un pieaugošais īpatsvars papildina elektroenerģijas izstrādes apjomus. Saules izstrāde vasarā nosedz pieprasījumu dienas gaišajās stundās, un tas nozīmē, ka lētākais ģenerācijas avots augstajās pieprasījuma stundās ietekmē elektroenerģijas cenu. Vasarā zemas ūdens pieteces dēļ ir ierobežota hidroelektrostaciju (HES) izstrāde, turklāt Ziemeļvalstīs un Baltijā šajā laikā notiek termoelektrostaciju, atomelektrostaciju un pārvades jaudu apkopes darbi. Saules izstrādes profils sinerģijā ar HES, kas ražo elektroenerģiju nakts stundās, faktiski nodrošina patēriņa segšanu šajā periodā.

Šobrīd jau ir iespējams novērtēt SES izstrādi Baltijas ģenerācijas portfeli. Kā piemēru var minēt šī gada 27. nedēļu jūlija sākumā, kad novērota visaugstākā saules izstrāde Baltijā 149 GWh apjomā, šis apjoms nosedza 34 % no nedēļā patērētās elektroenerģijas. Savukārt vidējā elektroenerģijas cena bija 26 EUR/MWh līmenī, kas bija viena no zemākajām šī gada elektroenerģijas cenām. Būtiski ir atzīmēt, ka elektroenerģijas ikstundas cenu ietekmēja saules izstrāde kopā ar vēja (115 GWh izstrāde) un HES (53 GWh) izstrādi šajā periodā, un kopā šie trīs AER nosedza 85 % no Baltijas valstu kopējā elektroenerģijas patēriņa.

2. att. SES izstrāde Baltijā un vidējās Nord Pool vairumtirdzniecības cenas Baltijā 2025. gada 27. nedēļā
(avots: Nord Pool, Entso-e)

No 2025. gada janvāra līdz septembrim SES Baltijā saražoja aptuveni 3 TWh, kas veido 21 % no kopējās elektroenerģijas ģenerācijas reģionā. Savukārt īpaši augsta ražošana novērota no maija līdz jūlijam, kad SES izstrādes īpatsvars sasniedza pat 33 % no visas Baltijā saražotās elektroenerģijas jeb 1,5 TWh — tie ir ap 30 % no Baltijas pieprasījuma šajā periodā. Atskatoties uz šī gada 9 mēnešiem, redzam, ka SES izstrādes īpatsvars ir augstāks nekā iepriekšējos gados, padarot 2025. gadu par rekorda gadu saules enerģijas izstrādē reģionā. Salīdzinājumam — visa 2024. gada laikā SES izstrādātais elektroenerģijas īpatsvars bija tikai 15 %, 2023. gada laikā 10 %, ko noteica jaudu izbūve.

Turklāt saules enerģijas nozīmībā pieaug ne vien Baltijā, bet arī Eiropā. 2025. gada jūnijs bija vēsturiska pārvēršiena posms Eiropas Savienības enerģētikas sektorā — pirmo reizi saules enerģija kļuva par lielāko elektroenerģijas avotu. Saskaņā ar enerģētikas domnīcas EMBER datiem saules ģenerācija veidoja 22,1 % no kopējā elektroenerģijas apjoma jeb 45,4 teravatstundas (TWh), apsteidzot kodolenerģiju (21,8 % jeb 44,7 TWh) un vēja enerģiju (15,8 % jeb 32,4 TWh). Šis izrāviens ir rezultāts intensīvam SES jaudu pieaugumam, kā arī karstiem un saulainiem laikapstākļiem. Vismaz trīspadsmit ES valstīs jūnijā reģistrēja rekordlielu saules enerģijas ģenerāciju, kas palīdzēja elektroenerģijas sistēmai sabalansēt pieaugošo pieprasījumu karstuma viļņu laikā. Šie dati liecina par strauju virzību uz atjaunīgo energoresursu dominanci visas Eiropas elektroenerģijas ražošanā, kas ir būtisks solis ceļā uz klimatneitralitāti un enerģētisko drošību. Tomēr pārvades sistēmas operatoram stratēģiski nozīmīga ir pārvades jaudu palielināšana, lai varētu efektīvi uzņemt pieaugošo AER izstrādi.

Straujā izaugsme rada arī izaicinājumus. Saules enerģijai raksturīga sezonālitate un ražošanas svārstības, kas pīķa stundās var izraisīt pārprodukciju un pat negatīvas elektroenerģijas cenas. Tāpēc arvien aktuālāka kļūst nepieciešamība pēc enerģijas uzkrāšanas risinājumiem, kas ļautu efektīvāk izmantot saražoto elektroenerģiju.

Elektrum veido vēja, saules un HES bateriju sistēmas, lai būtu iespējams klientiem piedāvāt elektroenerģijas produktus, kas nosedz nepieciešamo patēriņa apjomu. ●

Att. SES Birži

Cenu ietekmējošie faktori: samazinās saules ģenerācija, pieaug vēja izstrāde

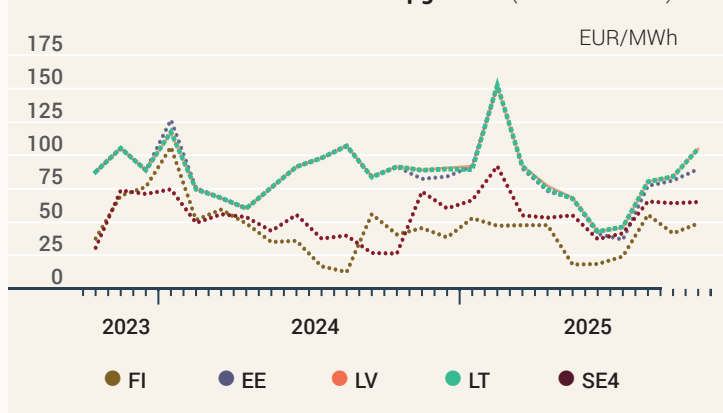
Paula Kate Čākure, AS "Latvenergo", Enerģijas vairumtirdzniecība, Tirdzniecības analītiķe

- Baltijas valstīs pieaug elektroenerģijas patēriņš
- Oktobrī ūdens pietece Daugavā samazinās zem ilgtermiņa vidējā līmeņa
- ES gāzes krājumi saglabā stabilitāti, tomēr par 12 % zemāki nekā pērn oktobrī
- Naftas tirgu turpina ietekmēt OPEC+ lēmumi un ASV—Ķīnas tirdzniecības attiecības

Oktobrī *Nord Pool* biržā elektroenerģijas cenas dažādās tirdzniecības zonās bija gan augšupvērstas, gan lejupvērstas. Latvijā un Lietuvā elektroenerģijas cena pieauga par 25 % salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi, sasniedzot vidēji 105,03 EUR/MWh, kamēr Igaunijā cenu kāpums bija 11 %, vidējai cenai sasniedzot 89,68 EUR/MWh. Baltijā cena svārstījās no -0,14 EUR līdz 1000,1 EUR/MWh 15 minūšu tirdzniecības intervālā. Tikmēr aizvadītajā mēnesī *Nord Pool* sistēmas cena samazinājās par 2 % salīdzinājumā ar septembri un bija 39 EUR/MWh.

Baltijas elektroenerģijas tirgus cenas oktobrī svārstījās zemākas saules enerģijas izstrādes dēļ, turklāt rudens iestāšanās ietekmēja arī patēriņa pieaugumu un augstāku importa pieprasījumu.

1. att. Mēneša vidējās elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas *Nord Pool* tirdzniecības apgabalos (avots: *Nord Pool*)

Enerģijas plūsma no Somijas uz Igauniju oktobrī pieauga par 37 % salīdzinājumā ar septembri, ko veicināja *EstLink-1* starpsavienojuma pārvades jaudas atjaunošana līdz maksimālajam līmenim — 1016 MW. Savukārt *EstLink-2* starpsavienojuma pārvades jauda no 20. oktobra līdz 30. oktobrim

tika samazināta līdz 796 MW, lai nodrošinātu kapacitāti Baltijas balansēšanas tirgus darbībai. Elektroenerģijas imports no Polijas uz Lietuvu, izmantojot *LitPol* savienojumu, pieauga par 22 %, savukārt elektroenerģijas imports no Zviedrijas ceturrtā tirdzniecības apgabala uz Lietuvu caur *NordBalt* savienojumu samazinājās par 19 %. Kopumā izmaiņas pārrobežu plūsmās veicināja elektroenerģijas importa pieaugumu Baltijas valstīs par 22 % oktobrī.

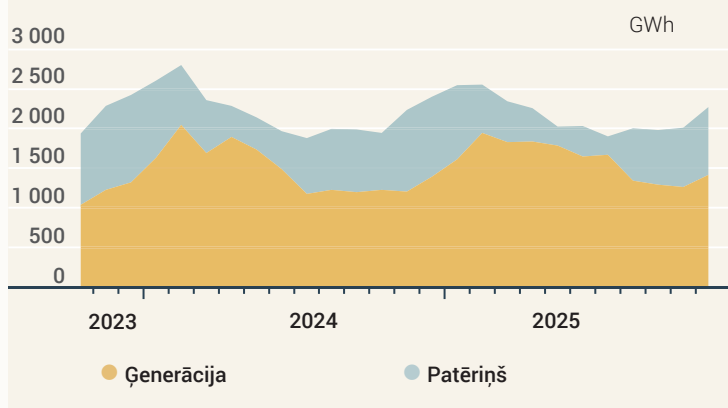
Baltijā pieaug elektroenerģijas patēriņš

Oktobrī elektroenerģijas patēriņš Baltijas valstīs salīdzinājumā ar pagājušo gadu pieauga par 2 %, sasniedzot 2 277 GWh apjomu. Latvijā elektroenerģijas patēriņš veidoja 595 GWh, kas ir par 6 % vairāk nekā 2024. gada oktobrī. Savukārt Lietuvā patēriņš sasniedza 1007 GWh, kas ir par 2 % mazāk nekā attiecīgajā periodā pērn, bet Igaunijā elektroenerģijas patēriņš pieauga līdz 675 GWh, kas ir par 3 % vairāk nekā pirms gada.

Tikmēr elektroenerģijas ražošana Baltijas valstīs salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga par 12 %, kopējam apjomam sasniedzot 1418 GWh, kas ir par 15 % vairāk nekā pērn oktobrī. Latvijā tika saražoti 299 GWh elektroenerģijas, kas ir par 4 % vairāk nekā septembrī, kamēr Lietuvā ģenerācija pieauga par 15 %, sasniedzot 768 GWh, bet Igaunijā ražošanas apjoms pieauga par 12 % un bija 350 GWh.

4. att. Elektroenerģijas balance Baltijā

(avots: PSO)

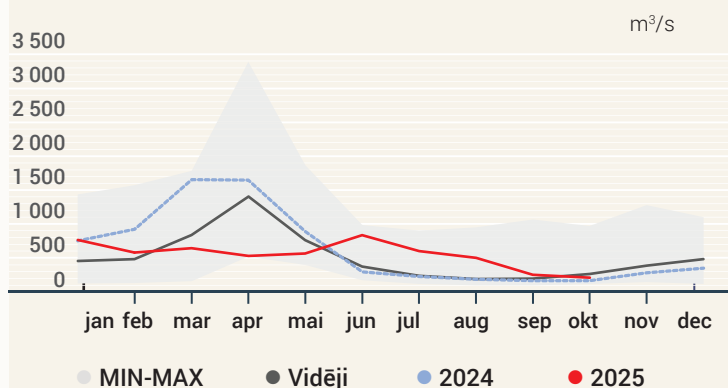
Baltijas elektroenerģijas ģenerācijas un patēriņa attiecība oktobrī bija 62 %. Latvijā šis īpatsvars bija 50 %, Lietuvā 76 %, bet Igaunijā 52 %.

Ūdens pietece Daugavā samazinās zem ilgtermiņa vidējā līmeņa

Oktobra pirmajā pusē ūdens pietece Daugavā bija vidēji 201 m³/s, bet mēneša beigās tā pieauga līdz 347 m³/s, kā rezultātā vidējā mēneša ūdens pietece veidoja 220 m³/s, kas ir par 18 % mazāk nekā iepriekšējā mēnesī un 16 % zem daudzgadu vidējā līmeņa normas (261 m³/s). Šo samazinājumu noteica zemāks nokrišņu daudzums Latvijā, kas pēc LVĢMC datiem bija par 30 % mazāks nekā dekādes norma.

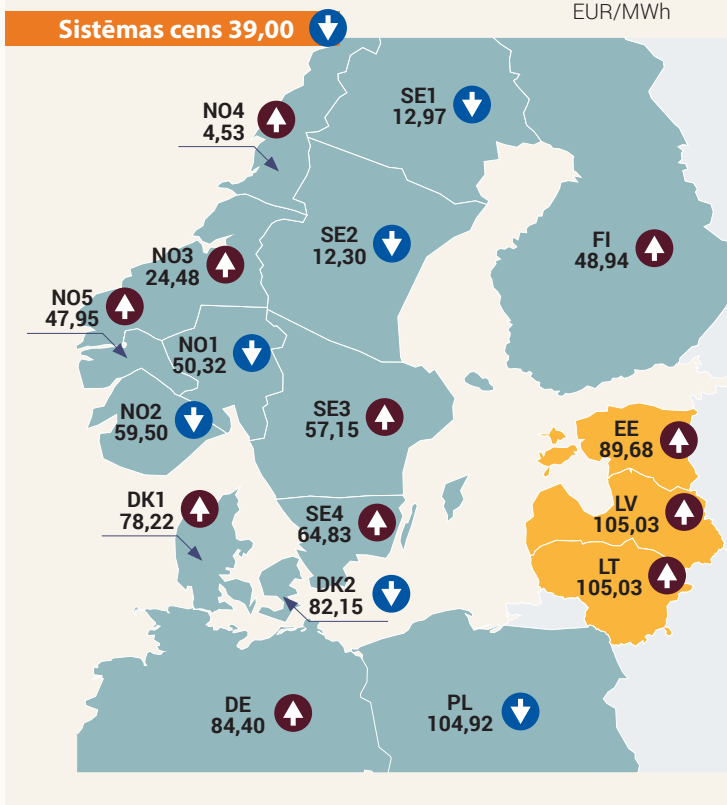
5. att. Ūdens pietece Daugavā, vidēji mēnesī

(avots: LVĢMC)

2. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas 2025. gada oktobrī Nord Pool tirdzniecības apgabalos

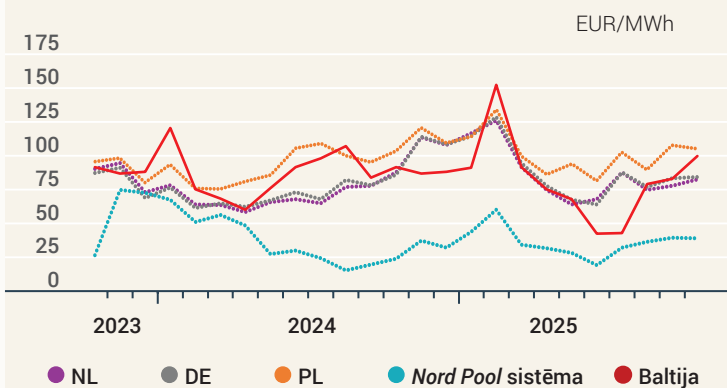
(avots: Nord Pool)

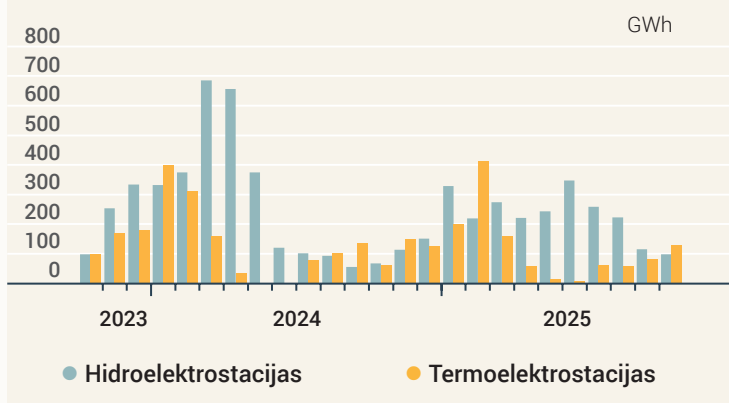
Oktobrī saules elektrostaciju izstrāde Baltijā un Ziemeļvalstīs turpināja samazināties, bet kopējā ģenerācija bija par 55 % zemāka nekā iepriekšējā mēnesī. Toties vēja elektrostaciju izstrāde Ziemeļvalstīs pieauga par 24 %, bet Baltijas valstīs par 28 %, salīdzinot ar septembri. Atoelektrostaciju pieejamība palielinājās līdz 74 %, kas ir par 11 % vairāk nekā iepriekšējā mēnesī, veicinot izstrādes pieaugumu Zviedrijā par 17 % un Somijā par 25 %.

3. att. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas Eiropas valstīs

(avots: Nord Pool)

6. att. AS "Latvenergo" Daugavas HES un TEC saražotais elektroenerģijas apjoms (avots: AS "Latvenergo")

Oktobrī *Latvenergo* stacijās ražošana pieauga, un kopā tika saražotas 230 GWh elektroenerģijas. Kamēr hidroelektrostaciju ģenerācija samazinājās par 15 % attiecībā pret iepriekšējo mēnesi, ko ietekmēja zemāka ūdens pietece Daugavā, tikmēr elektroenerģijas ražošana termoelektrostacijās palielinājās par 59 %, un kopā tika saražota 131 GWh.

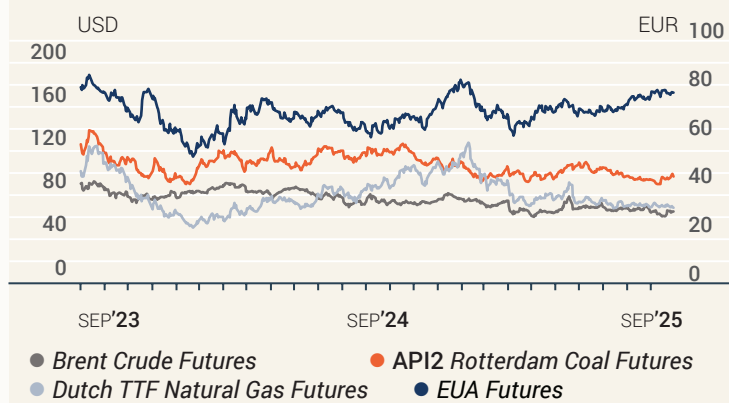
Elektroenerģijas nākotnes līgumu cenas saglabā augšupejošu tendenci

Oktobrī nākamā mēneša elektroenerģijas sistēmas kontrakta (*Nordic Futures*) cena pieauga par 37 % un sasniedza 53,26 EUR/MWh, savukārt nākamā gada kontrakta cena samazinājās par 2,81 % un sasniedza 41,61 EUR/MWh. Cenu kāpumu veicināja sausāki laikapstākļi un zemāka hidroresursu pieejamība Ziemeļvalstīs, kur hidrobalances rādītājs bija 0,1 TWh zem normas, norādot uz ierobežotu hidroelektrostaciju ģenerāciju.

ES dabasgāzes krājumi par 12 % zemāki kā pērn

Dabasgāzes nākamā mēneša kontrakta (*Dutch TTF front-month index*) cena oktobrī samazinājās par 1,24 % salīdzinājumā ar septembri un bija 31,94 EUR/MWh. Cenu kustību tirgū galvenokārt noteica sezonāli silti laikapstākļi un augsta vēja ģenerācija Eiropā, kas ierobežoja pieprasījuma pieaugumu. Turklāt saglabājās augsts SDG imports uz Eiropu. Savukārt Eiropas Savienības dabasgāzes krātuvju aizpildījums mēneša laikā būtiski nemainījās un saglabājās 83 % līmeni, kas ir par 12 % zemāk pret iepriekšējo gadu.

7. att. Energoproduktu cenas (avots: ICE)

Jēlnaftas nākotnes kontrakta (*Front Month Brent crude oil*) vidējā cena oktobrī samazinājās par 5 % attiecībā pret septembri, sasniedzot 63,95 USD/bbl, un turpināja saglabāties zem 70 USD/bbl līmeņa. Tirgū saglabājas prognozes par zemāku naftas patēriņu, laikā, kad ir augsta naftas ieguve, izraisot pārpalikumu tirgū 2026. gadā. Starptautiskās enerģētikas aģentūras informē, ka prognozētais pārpalikums tiek novērtēts līdz pat 4 milj./bbl dienā. Šo pastiprina arī ASV rekordaugstā naftas ieguve 13,64 milj./bbl dienā. Kopējo tirgus noskaņojumu turpināja ietekmēt nenoteiktība par OPEC+ iegūšanas turpmāku politiku, kā arī tirdzniecības saspīlējums starp ASV un Ķīnu.

Eiropas emisijas kvotu Dec.25 kontrakta (*EUA Futures*) cena oktobrī pieauga par 3 % līdz 78,54 EUR/t, ko veicināja tirgus prognozes par ierobežotāku emisiju kvotu piedāvājumu 2026. gadā un signāli par iespējamu cenu izrāvienu virs 80 EUR/t līmeņa. Cenu atbalstīja arī investoru garās pozīcijas un augošais pieprasījums, neraugoties uz nenoteiktajiem makroekonomiskajiem apstākļiem. ●

Att. Pienavas vēja parka celtniecība

Ar uzticamu
uzlādi izbaudi
rudeni.

Ne tikai Siguldā.

Ar pēcapmaksu
5% zemāka
cena

Elektroauto uzlāde bez raizēm: ceļvedis publiskajā uzlādē

Elektrum Enerģijas centrs

Baltijā strauji attīstās publiskās uzlādes infrastruktūra — jau šobrīd pieejamo uzlādes vietu skaits mērāms tūkstošos, un tikls turpina augt ātrāk nekā elektroauto skaits. Arvien pieejamāki kļūst arī paši elektroauto — gan iegādei, gan īstermiņa un ilgtermiņa noma. Lai gan vairums elektroauto īpašnieku savus auto uzlādē mājās, pienāk brīdis, kad uzlāde jāveic arī publiskajā stacijā. Kā to izdarīt pareizi un ērti? Par to stāsta *Elektrum* elektromobilitātes eksperts Edgars Korsaks-Mills.

Kur meklēt uzlādes stacijas?

Publiskās uzlādes stacijas pieejamas gan lielākās, gan mazākās pilsētās, gan uz galvenajiem ceļiem. Latvijā ik pēc 30-50 kilometriem atrodas vismaz viena ātrās uzlādes stacija, kas ļauj droši pārvietoties arī garākos maršrutos.

Visērtāk stacijas atrast *Elektrum Drive* mobilajā lietotnē — tajā redzamas gan *Elektrum*, gan mūsu partneru uzlādes stacijas visās trīs Baltijas valstīs. Lietotnē iespējams ērti atlasīt stacijas pēc jaudas, spraudņa tipa vai uzlādes veida.

Ceļojot ārpus Baltijas, noderēs *PlugShare* platforma — tajā redzamas uzlādes vietas visā pasaulē. Pirms došanās ceļā ieteicams arī noskaidrot, kādi uzlādes tikli darbojas konkrētajā valstī, un pārbaudīt, vai jūsu elektroauto ražotājs piedāvā piekļuvi kādam starptautiskam tīklam vai lietotnei.

Ar ko atšķiras līdzstrāvas un maiņstrāvas stacijas?

- **Mainstrāvas (AC) uzlāde** — piemērota ilgākām pieturvietām, piemēram, darba laikā vai iepērkoties. Lai uzlādētu elektroauto 100 km braucienam, nepieciešams no 40 minūtēm līdz pat 2 stundām atkarībā no jūsu auto tehniskajām iespējām. Šajās stacijās izmanto *Type 2* spraudni — tas var būt pieejams uzlādes stacijā vai arī jāizmanto jūsu pašu kabelis.
- **Līdzstrāvas (DC) uzlāde** — paredzēta ātrai uzlādei ceļā. 100 km braucienam pietiks ar 5-20 minūtēm atkarībā no elektroauto uzlādes iespējām. Šīs stacijas vienmēr ir aprīkotas ar savu kabeli un visbiežāk izmanto Eiropas standarta pieslēgvietu *CCS2*. Ja jūsu elektroauto izmanto citu savienojumu, būs nepieciešama atbilstoša pāreja.

Kas ietekmē uzlādes ātrumu?

Uzlādes ātrumu ietekmē vairāki faktori — gan uzlādes stacijā pieejamā jauda, gan paša elektroauto tehniskās iespējas, tostarp iebūvētās uzlādes iekārtas jauda un ražotāja noteiktā maksimālā līdzstrāvas jauda. Nozīme ir arī akumulatora temperatūrai un akumulatora uzlādes līmenim.

Svarīgi zināt sava auto tehniskos parametrus. Piemēram, ja jūsu elektroauto atbalsta līdz 7,4 kW AC uzlādi, tad arī 22 kW stacijā

uzlādes jauda nepārsniegs šos 7,4 kW. Līdzīgi, ja ražotājs noteicis maksimālo DC uzlādes jaudu 145 kW, tad arī 300 kW stacijā auto izmantos tikai 145 kW. Tāpēc izvēlieties staciju, kas atbilst jūsu auto tehniskajiem parametriem.

Atcerieties, ka uzlādes jauda nav lineāra, maksimālā jauda ir pieejama tikai noteiktā akumulatora diapazonā (piemēram, no 10 % līdz 75 %). Kad šis līmenis tiek pārsniegts, uzlādes ātrums samazinās. Katram elektroauto ir savs uzlādes diapazons.

Cik maksā uzlāde publiskajās stacijās?

Publisko staciju cenas atšķiras atkarībā no stacijas veida (AC vai DC), tajā pieejamās uzlādes jaudas, atrašanās vietas un citiem faktoriem. Jo lielāka uzlādes jauda, jo augstāka cena par kWh. Parasti maksa tiek piemērota par uzlādētajām kilovatstundām (kWh), taču pievērsiet uzmanību tam, ka valsts nacionālajā tīklā *e-mobi* un citur tiek piemērota arī maksa par minūtēm.

Izdevīgāka uzlāde ir, noslēdzot pēcapmaksas līgumu, piemēram, *Elektrum Drive* klientiem tas ne tikai atvieglo auto ikdienas uzlādi, bet arī ļauj saņemt zemāku uzlādes cenu, vienu rēķinu mēnesī par visām uzlādēm un baudīt citas priekšrocības.

Kā norēķināties par uzlādi?

Visbiežāk par uzlādi var norēķināties uzlādes tīkla operatora lietotnē. Piemēram, *Elektrum Drive* lietotnē iespējams pievienot maksājuma karti vai noslēgt pēcapmaksas līgumu, saņemot vienu rēķinu mēnesī atsevišķi vai kopā ar rēķinu par citiem *Elektrum* pakalpojumiem.

Atsevišķās uzlādes stacijās ir iespējams norēķināties arī uz vietas kasē, un drīzumā lielākā daļa staciju tiks aprīkotas arī ar maksājumu termināļiem, kas ļaus veikt apmaksu, nopikstīnot maksājumu karti. Vēl uzlādes stacijās visā Eiropā Savienībā pieejama *ad-hoc* maksājuma iespēja, kas ļauj veikt uzlādi bez reģistrācijas vai līguma. Šis risinājums ir piemērots, ja ceļojat vai izmantojat uzlādes stacijas ārpus sava ikdienas maršruta.

Noderīgi padomi uzlādei publiskajās stacijās

- **Jaudas sadale:** ja vairākas automašīnas tiek lādētas vienlaikus, stacija sadala pieejamo jaudu starp tām (piemēram, 300 kW stacijā diviem auto — katram ~150 kW).
- **Spraudņu izmantošana:** lielākajā daļā staciju iespējams izmantot visus spraudņus vienlaikus, bet vecākās stacijās un *e-mobi* tīklā vienlaikus izmantojams tikai viens spraudnis.
- **Tehniskas problēmas:** ja uzlāde nedarbojas vai novērojāt kādas citas problēmas, sazinieties ar atbalsta dienestu, kura kontaktinformācija ir norādīta uz stacijas vai lietotnē.
- **Norādiet uzlādes ilgumu:** lietotnē var norādīt, cik ilgi plānojat izmantot staciju, lai citi lietotāji varētu plānot savu uzlādi.
- **Atbrīvojiet staciju pēc uzlādes:** beidzoties uzlādei, nekavējoties atvienojiet auto un atstājiet stāvvietu un uzlādes staciju pieejamu citiem lietotājiem.
- **Novietojiet auto tikai uzlādei:** elektroauto stāvvietā ir paredzēta, veicot tajā uzlādi. Ja auto nav pievienots uzlādes stacijai, tas traucē citiem lietotājiem veikt uzlādi.

Sāciet uzlādi 5 soļos ar *Elektrum Drive*

1. **Lejupielādējiet *Elektrum Drive* lietotni** un reģistrējieties, pievienojot maksājuma karti vai noslēdzot pēcapmaksas līgumu.
2. **Atrodiet tuvāko uzlādes staciju** lietotnē un piebrauciet tā, lai kabeli varētu ērti pievienot auto.
3. **Atveriet lietotni un noskenējiet** uz stacijas norādīto QR kodu.
4. **Pievienojiet spraudni automašīnai** — notiks savienojuma pārbaude, un uzlāde sāksies automātiski; procesam varēsiet sekot līdz lietotnē.
5. **Kad uzlāde pabeigta**, pārtrauciet to lietotnē, atvienojiet spraudni un ievietojiet to stacijas turētājā. ●

Elektrum Drive jaunumi 2025. gada rudenī

Elektrum Drive 2025. gada rudenī turpina strauju elektromobilitātes attīstību Baltijā, īstenojot gan jaunu lieljaudas uzlādes tīkla projektu ar Eiropas Savienības atbalstu, gan kopā ar VIADA Baltija atklājot jaunu elektroauto uzlādes tīklu Latvijā. Līdz 2027. gadam, piesaistot 2,6 miljonus eiro CEF finansējuma, *Elektrum Drive* izbūvēs 130 uzlādes punktus 54 stacijās Baltijas TEN-T ceļu tīklā, savukārt sadarbībā ar VIADA Baltija tiks izveidotas 134 pieslēgvietas visā Latvijā līdz 2030. gadam. Šie projekti būtiski paplašinās publiski pieejamo ātrās uzlādes infrastruktūru un stiprinās *Elektrum Drive* pozīcijas kā vadošajam elektroauto uzlādes tīklam Baltijā, veicinot ilgtspējīgu un videi draudzīgu pārvietošanos reģionā.

Elektrum Drive kārtējā CEF līguma periodā attīstīs lieljaudas uzlādes tīklu Baltijā ar jauniem 130 uzlādes punktiem

Veidojot Baltijas valstīs plašāko lieljaudas uzlādes tīklu,

Elektrum Drive ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) finansējuma atbalstu 2 600 000 EUR apmērā līdz 2027. gadam Eiropas transporta ceļu (TEN-T) tīklā izbūvēs kopumā 130 uzlādes punktus 54 stacijās. Šis ir jau kārtējais CEF līguma periods, iepriekšējā līguma ietvaros novembrī tiks atklātas 35 uzlādes stacijas.

Elektrum Drive — vadošais elektroautomobiļu uzlādes tīklu operators Baltijas valstīs, plāno izveidot Baltijas reģionā plašāko lieljaudas uzlādes tīklu uz TEN-T ceļiem, kas būs pieejams vieglajiem elektroautomobiļiem. Veidojot uzlādes staciju tīklu Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, *Elektrum Drive* ar CEF finansējumu līdz 2027. gadam izbūvēs 130 uzlādes punktus ar 150-300 kW jaudu 54 stacijās. 20 stacijas būs Latvijā, Lietuvā — 21 stacija, savukārt Igaunijā — 13 stacijas.

“Šis jau ir otrais *Latvenergo* koncerna elektromobilitātes pārrobežu projekts, izmantojot ES līdzfinansējumu. Bez Latvijas un Igaunijas ir plāns turpināt paplašināt ātrās uzlādes tīklu arī Lietuvā, *Elektrum Drive* nostiprinot vadošā elektrouzlādes pakalpojumu sniedzēja ambīcijas visās Baltijas valstīs. Jau šogad plānotam sasniegt vairāk nekā 1200 pieslēgvietu mājas tirgos, tādēļ strauji aug arī mūsu komanda un zināšanas, aktīvi strādājot ar partneriem visās Baltijas valstīs. Arī elektroauto uzlādes jomā šobrīd notiek sāncensība starp dažādiem operatoriem — ar gandarījumu varu teikt, ka šī jau nākamā projekta realizēšana apliecina *Elektrum Drive* līderību kvalitātes un kompetenču jomā,” saka **Ansis Valdovskis**, AS “*Latvenergo*” Baltijas elektrotransporta uzlādes direktors.

Eiropas Savienības līdzfinansētā projekta mērķis ir nodrošināt uzticamu un publiski pieejamu uzlādes infrastruktūru TEN-T ceļu tīklos Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Projekta īstenošanas periods ir no 2024. gada līdz 2027. gadam. Kopējais ES finansējums sasniedz 2 600 000 EUR, no kuriem 800 000 EUR tiks izlietoti projekta aktivitātēm Latvijā, 1 240 000 EUR — Lietuvā savukārt 560 000 EUR — Igaunijā.

TEN-T jeb Eiropas transporta tīkls ir Eiropas Savienības dzelzceļa, iekšējo ūdensceļu, auto, jūras, gaisa un multimodālā transporta infrastruktūras vienots tīkls, kas stiprinātu vienoto tirgu, nodrošinātu preču un cilvēku netraucētu plūsmu, kā arī veicinātu ES konkurētspēju. Projekts ir daļa no *Elektrum Drive* Baltijas uzlādes tīkla attīstības plāna, kura ietvaros līdz 2026. gadam publiskai uzlādei būs pieejami jau 1200 uzlādes punkti, un līdz 2030. gadam — 3000.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (CEF, no angļu val. — *Connecting Europe Facility*) ir svarīgs Eiropas Savienības finansēšanas instruments Eiropas infrastruktūras un zaļā kursa īstenošanā, kas veicina Eiropas Savienības dekarbonizācijas mērķu sasniegšanu 2030. un 2050. gadam.

VIADA Baltija un Elektrum Drive atklāj jaunu elektroauto uzlādes tīklu Latvijā

VIADA Baltija un *Elektrum Drive* atklāj kopīgi izveidoto elektroauto uzlādes tīklu, kas aptver lielākās Latvijas pilsētas drošai braukšanai ar elektroauto. Tādējādi tiek veicināta ilgtspējīga mobilitāte Latvijā, būtiski uzlabojot elektroauto uzlādes pieejamību visā valstī. Tīklā plānotas 134 pieslēgvietas līdz 2030. gadam.

Latvijas jaunais elektroauto uzlādes tīkls, kas pieejams VIADA degvielas uzpildes stacijās, jau no vasaras nodrošina ātru un ērtu uzlādi trīs stacijās ar 12 pieslēgvietām. Tīkla pieejamība ir svarīga ne tikai no praktiskā viedokļa — jo vairāk staciju, jo pārliecinātāk tālā ceļā var justies elektroauto lietotājs, un tas palīdz mazināt t.s. uzlādes trauksmi. Tāpēc stacijas koncentrējas ne tikai Rīgā, kur ir vislielākā elektroauto koncentrācija, bet arī vienmērīgi visā Latvijā.

Šobrīd ir izbūvētas trīs stacijas ar 12 pieslēgvietām no plānotā *Elektrum Drive* un VIADA 134 pieslēgvietu 55 uzlādes stacijās tīkla. Līdz 2030. gadam jaunās stacijas būs gan lielākajās pilsētās — Rīgā, Liepājā, Daugavpilī, Jūrmalā, Jelgavā, Valmierā, gan reģionālajos centros, tostarp Aizkrauklē, Ludzā, Jēkabpilī un citviet.

11 no jaunajām uzlādes vietām sasniegs 600 kW jaudu, kas ļaus nodrošināt īpaši ātru uzlādi, un šie projekti tiek īstenoti ar ES CEF līdzfinansējumu. Kopumā tiks piedāvātas dažādas jaudas no 100 līdz 300 kW, lai atbilstu dažādām lietotāju vajadzībām.

“Katrs elektroauto uzlādes tīkls ir ieguvums, pie tam — vairākām pusēm. Tas ir ieguvums attīstītājam - gan no ekonomiskā, gan tēla viedokļa, lietotājam — drošībai un pārliecībai ceļā, mums — izaugsmei un pakalpojuma attīstībai, un beidzamais, bet ne mazsvarīgākais — visiem kopā tīrākai un videi draudzīgākai satiksmei,” norāda **Ansis Valdovskis**, AS “*Latvenergo*” Baltijas elektrotransporta uzlādes direktors.

“VIADA Baltija vienmēr ir bijusi orientēta uz klientu ērtībām un vajadzībām, tāpēc šis projekts ir loģisks solis un turpinājums mūsu attīstībai — piedāvāt modernus, videi draudzīgus un nākotnei atbilstošus risinājumus. Ar šo projektu VIADA Baltija stiprina savu apņemšanos būt mūsdienīgam un ilgtspējīgam uzņēmumam, kas rūpējas par klientu nākotnes vajadzībām. Mēs ticam, ka elektromobilitāte Latvijā turpinās attīstīties,” uzsver VIADA Baltija valdes locekle **Inese Ulmane**.

Elektrum Drive pēdējo mēnešu laikā paplašinājis savu tīklu ar vairāk nekā 100 jaunām pieslēgvietām Baltijā, un šobrīd kopumā pieejamas jau vairāk nekā 1000 pieslēgvietas. Uzņēmuma mērķis ir līdz gada beigām sasniegt 1200 uzlādes pieslēgvietas. ●

